

Buletin informativ ANB: noutăți legislative și alte știri relevante

01.01.2014 - 31.01.2014

Nr. 54

În perioada 1 – 31 ianuarie 2014, echipa IDIS "Viitorul"/ ANB a continuat să monitorizeze implementarea propunerilor incluse în Agenda Națională de Business. Acest buletin este structurat în două secțiuni: prima conține monitorizarea modificărilor legislative și a noutăților privind implementarea priorităților stabilite în Agenda Națională de Business 2012 – 2013, iar cea de-a doua conține alte noutăți de interes pentru mediul de afaceri.

Sumar:

I. Noutăți relevante pentru implementarea Agendei Naționale de Business 2012 – 2013

- 1.1 [Membrii Agendei Naționale de Business au discutat cotele TVA în agricultură cu consultantul internațional al Guvernului](#)
- 1.2 [Agenda Națională de Business își prezintă poziția față de proiectul Programului de Dezvoltare Strategică a Inspecției Financiare pentru anii 2014 - 2016](#)
- 1.3 [Raportul de evaluare a implementării Agendei Naționale de Business 2012 – 2013, disponibil în limba engleză](#)
- 1.4 [Ministerul Finanțelor a elaborat și prezentat spre examinare și avizare setul de materiale aferente proiectului de lege pentru modificarea și completarea Codului fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997](#)
- 1.5 [Guvernul Republicii Moldova a propus spre examinare proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni](#)
- 1.6 [Inspectoratul Fiscal va crea posturi fiscale la toate întreprinderile aflate în proces de insolabilitate](#)
- 1.7 [Federația Națională a Fermierilor din Moldova pledează pentru o susținere mai mare a gospodăriilor țărănești](#)
- 1.8 [Cota TVA la zahăr și produsele agricole a fost micșorată de la 20% până la 8% de la 1 ianuarie 2014](#)
- 1.9 [Oamenii de afaceri insistă pe taxele locale mai mici la sate](#)

II. Alte noutăți de interes pentru mediul de afaceri

- 2.1 [Guvernul va lansa mai multe servicii electronice destinate mediului de afaceri](#)
- 2.2 [Guvernul Republicii Moldova a publicat Acordul de Asociere în limba română](#)
- 2.3 [În cel mai scurt timp, comercianții își vor obține autorizațiile de activitate la ghișeul unic](#)
- 2.4 [Valeriu Lazăr: avem nevoie de un parteneriat cu Patronatele în sporirea competitivității întreprinderilor moldovenești](#)
- 2.5 [Serviciul Vamal a prezentat spre examinare proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea normelor metodologice privind activitatea echipelor mobile ale Serviciului Vamal](#)

„Economie fără monopoluri, libertate fără privilegii”

- 2.6 [Veniturile la bugetul de stat al Republicii Moldova au crescut cu 10,3%](#)
- 2.7 [Creșterea PIB - ului Republicii Moldova în anul 2013 se datorează în mare parte dinamicii bune în agricultură](#)
- 2.8 [Republica Moldova așteaptă de la crearea Zonei de Liber Schimb cu Uniunea Europeană o creștere a PIB - ului cu 9%](#)
- 2.9 [Republica Moldova este în creștere a exporturilor către Uniunea Europeană](#)
- 2.10 [Banca Mondială anticipează pentru 2014 o creștere economică de 3,8% pentru Republica Moldova](#)

Știri detaliate:

I. Noutăți relevante pentru implementarea Agendei Naționale de Business 2012-2013

1.1 [Membrii Agendei Naționale de Business au discutat cotele TVA în agricultură cu consultantul internațional al Guvernului](#)

Reprezentanții Agendei Naționale de Business au avut o întâlnire miercuri, 29 ianuarie, cu Prof. Dr. Enno Bahrs de la Universitatea Hohenheim, Germania, în cadrul căreia au discutat problematica aplicării taxei reduse a TVA pentru produsele agricole. Reprezentanții ANB au susținut poziția aplicării de TVA de 8% în agricultură, exprimându-și, totodată, argumentele în acest sens.

Întâlnirea a avut loc în contextul vizitei Prof. Dr. Enno Bahrs în calitate de consultant al Guvernului RM pe marginea aplicării cotelor TVA în agricultură. Consultantul internațional a apreciat pozitiv discuțiile și argumentele invocate, dând asigurări că va ține cont de pozițiile membrilor ANB în consultările ulterioare cu Guvernul.

În acest context, poziția ANB privind cotele TVA în agricultură sunt expuse în studiul *“Analiza comparativă a mecanismelor de impozitare cu TVA a produselor agricole”*. Studiul descrie și compară două mecanisme de impozitare cu TVA a livrărilor producției de fabricație proprie din fitotehnie și horticultură în formă naturală, a producției de fabricație proprie din zootehnie în formă naturală, masă vie și sacrificată și a zahărului din sfeclă de zahăr, efectuate de agenții economici din Republica Moldova pe teritoriul țării.

Studiul integral poate fi descărcat aici:

http://business.viitorul.org/img/files/1391083311_vkip9za2yh_Policy%20Brief%20NEW%20Nr.%201.pdf

1.2 [Agenda Națională de Business își prezintă poziția față de proiectul Programului de Dezvoltare Strategică a Inspecției Financiare pentru anii 2014 - 2016](#)

Referindu-se la anunțul Ministerului Finanțelor privind organizarea consultării publice a proiectului Programului de Dezvoltare Strategică a Inspecției Financiare pentru anii 2014 – 2016 și la scrisoarea Inspecției Financiare nr.27-12-03/1603 din 17.12.2013 privind prezentarea propunerilor și comentariilor asupra acestui proiect de Program, Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale "Viitorul", în calitate de fondator al Agendei Naționale de Business a elaborat un Aviz la proiectul documentului sus-menționat.

Astfel, Avizul la proiectul Programului de Dezvoltare Strategică a Inspecției Financiare prezintă următoarele concluzii:

1. Prin prisma obiectivelor Programului de Dezvoltare Strategică a Inspecției Financiare (PDS), doar independența administrativă, financiară și decizională a Inspecției Financiare (IF), în

„Economie fără monopoluri, libertate fără privilegii”

condițiile legii, va duce la realizarea cu succes a misiunii, funcțiilor și atribuțiilor cu care aceasta va fi împuternicită. Independența instituției trebuie să fie exprimată în raport cu: Ministerul Finanțelor, care trebuie să se ocupe doar de elaborarea și implementarea politicilor publice, fără să intervină în activitatea de supraveghere și control și, orice influență politică în activitatea acesteia, pentru a evita transformarea IF într-un instrument de presiune politică, prin intermediul controalelor “la comandă”, în mod special în campaniile electorale.

2. PDS presupune extinderea competențelor de control ale Inspecției Financiare asupra agenților economici privați, indiferent dacă activitatea acestora este rezultatul relațiilor economice cu entitățile publice și se va referi pentru toate relațiile economice ale agenților economici privați. Astfel de competențe nu corespund misiunii, funcției, sferei de aplicare și atribuțiilor Inspecției Financiare.
3. Extinderea competențelor de control ale Inspecției Financiare va dubla funcțiile de control ale Inspectoratului Fiscal, fapt ce va perturba activitatea antreprenorială în Republica Moldova.
4. Extinderea competențelor de control ale Inspecției Financiare asupra sectorului privat contravine mai multor documente de politici naționale și sectoriale, care prevăd reducerea numărului tuturor formelor de control din partea statului în activitatea agenților economici (*Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2012-2015; Strategia reformei cadrului de reglementare a activității de întreprinzător pentru anii 2013 – 2020 și Planul de acțiuni pentru implementarea acesteia în anii 2013 –2015; Strategia națională de dezvoltare „Moldova 2020” etc.*).
5. PDS prevede pentru Inspectia Financiară competențe improprii, ce se referă la inspectarea și investigarea fraudelor în activitatea financiară a entităților supuse inspectărilor. Potrivit legislației Republicii Moldova, astfel de competențe țin doar de organele de urmărire penală și instanțele de judecată. Totodată, conform Programului, abordarea de intervenție a Inspecției Financiare contravine principiului prezumției nevinovăției.
6. PDS pune accent pe sancționarea agenților economici privați, fapt ce nu va aduce vreun beneficiu, ci doar va afecta activitatea de întreprinzător în Republica Moldova.
7. Competențele Inspecției Financiare sunt definite insuficient și lacunar în cadrul legislativ autohton, ceea ce creează dificultăți la interpretarea și aplicarea normelor legale în contextul interconexiunii cu competențele Inspectoratului Fiscal, Curții de Conturi, Ministerului Afacerilor Interne, subdiviziunilor Ministerului Finanțelor. În acest sens, subliniem necesitatea de reglementare clară a rolului și funcțiilor Inspecției Financiare, cât și a Ministerului Afacerilor Interne cu referire la efectuarea controalelor economico – financiare.
8. La realizarea oricărui PDS a unei autorități publice este necesar de ținut cont de implementarea instrumentelor de e – guvernare în vederea diminuării coruptibilității sistemului public și măririi gradului de transparență a acestuia.
9. În PDS al Inspecției Financiare nu este inclus principiul transparenței în activitatea Inspecției Financiare și deschiderii către dialog cu societatea civilă. La fel, Programul nu dezvoltă principiul responsabilității, care implică argumentarea necesității adoptării unui act sau justificării acțiunilor, pentru care societatea civilă poate da aprecieri performanțelor Inspecției Financiare.

„Economie fără monopoluri, libertate fără privilegii”

1.3 Raportul de evaluare a implementării Agendei Naționale de Business 2012 – 2013, disponibil în limba engleză

Echipa Agendei Naționale de Business a făcut public Raportul de evaluare a implementării Agendei Naționale de Business pentru anii 2012 – 2013 în limba engleză.

Raportul de evaluare a implementării Agendei Naționale de Business 2012-2013 totalizează nivelul de implementare a priorităților ANB în domeniul administrării fiscale și vamale pentru anii 2012-2013. Publicația urmărește să evalueze rezultatele eforturilor de advocacy ale rețelei pornind de la numărul propunerilor formulate de membrii rețelei ce și-au găsit reflectare în documentele de politici ale autorităților de stat, precum și, mai important, impactul acestora resimțit la nivelul mediului de afaceri.

Astfel, Raportul de evaluare a implementării priorităților ANB 2012-2013 reprezintă un instrument de bază de măsurare a progresului în eliminarea unui număr cât mai mare de constrângeri și bariere în activele de întreprinzător și includerea cât mai multor priorități ale mediului de afaceri pe agenda politicilor publice ale autorităților.

Varianta integrală a studiului poate fi accesată aici:
http://business.viitorul.org/img/files/1390899442_6rm2i2z3e_Raport%20ANB%202013-2013%20eng.pdf

1.4 Ministerul Finanțelor a elaborat și prezentat spre examinare și avizare setul de materiale aferente proiectului de lege pentru modificarea și completarea Codului fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997

Ministerul de Finanțe a propus spre avizare proiectul de lege ce ține de calificarea expresă a perioadei fiscale privind impozitul pe venit a entităților din Republica Moldova.

Scopul proiectului de lege respectiv ține de calificarea expresă a perioadei fiscale privind impozitul pe venit a entităților din Republica Moldova (în special cele care fac parte din grupuri multinaționale), care au dreptul de a aplica o perioadă de gestiune diferită de anul calendaristic, pot economisi timp și resurse dat fiind faptul că ele nu sunt obligate să întocmească rapoartele financiare de două ori: o dată – pentru perioada de gestiune ce corespunde cu anul calendaristic și a doua oară – pentru perioada de gestiune a entității – mamă cu scopul de a efectua consolidarea rezultatelor financiare ale grupului multinațional de companii.

Astfel, Legea contabilității nr.113-XVI din 27.04.2007 (art.32, alin. (1)) prevede că, perioada de gestiune pentru întocmirea și prezentarea rapoartelor financiare este anul calendaristic, cu excepția entităților ale căror entități – mamă aplică o altă perioadă de raportare financiară.

1.5 Guvernul Republicii Moldova a propus spre examinare proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni

Guvernul Republicii Moldova a pregătit și expus Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni.

Necesitatea elaborării proiectului Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni derivă din situația în domeniul protejării acționarilor și activitatea corporativă a societăților pe acțiuni.

În această privință, Strategia de dezvoltare a pieței financiare nebankare pe anii 2011 – 2014 și a Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de dezvoltare a pieței financiare nebankare pe anii 2011 – 2014 stabilește că „*există o serie de probleme care afectează interesele acționarilor și care nu pot fi soluționate prin intermediul Codului de guvernare corporativă. Aceste probleme țin de protecția insuficientă a intereselor proprietarilor de societăți, de lipsa de răspundere personală a membrilor consiliului de administrație al societății pentru deciziile adoptate*”.

1.6 Inspectoratul Fiscal va crea posturi fiscale la toate întreprinderile aflate în proces de insolabilitate

La întreprinderile aflate în proces de insolabilitate din Republica Moldova urmează să fie create posturi fiscale pentru a putea fi urmărite tranzacțiile și stinse creanțele acestora.

Propunerea a fost făcută de șeful Inspectoratului Fiscal Principal de Stat (IFPS), Ion Prisăcaru, în cadrul primei ședințe interne de lucru din acest an, cu participarea conducerii IFPS și reprezentanților IFS pe municipiul Chișinău. Șeful IFPS a specificat că uneori, dacă nu se intervine eficient, agenții economici aflați în proces de insolabilitate continuă să acumuleze datorii mari față de buget, pentru redresarea situației fiind necesară operarea unor modificări la Legea insolabilității, dar și întreprinderea unui set întreg de acțiuni operative.

În acest sens, a fost propusă instituirea de posturi fiscale la acești agenți economici pentru a putea fi urmărite tranzacțiile și stinse creanțele. Prisăcaru a dispus crearea unui grup de lucru care să gestioneze eforturile orientate spre achitarea restanțelor la buget de către întreprinderile aflate în proces de insolabilitate, inclusiv prin identificarea unor propuneri de modificare a Legii insolabilității

1.7 Federația Națională a Fermierilor din Moldova pledează pentru o susținere mai mare a gospodăriilor țărănești

Federația Națională a Fermierilor din Moldova propune adoptarea unei legi prin care în fondul de subvenționare a producătorilor agricoli să se aloce anual 1,5% din PIB. Din mijloacele respective 50% ar urma să fie repartizate gospodăriilor țărănești (de fermier) și încă 50% altor întreprinderi agricole, prin plăți directe a câte 400 lei pentru un hectar de teren agricol prelucrat.

Președintele federației, Valeriu Cosarciuc, a menționat că anul 2014, printr-o rezoluție a Adunării Generale a ONU, a fost declarat „Anul internațional al fermelor de familie”. „*Aceste ferme contribuie mult la dezvoltarea agriculturii, aprovizionează populația cu principalele produse agroalimentare, creează locuri de muncă și păstrează biodiversitatea. Totodată, asigură egalitatea de șanse, în aceste ferme lucrează atât bărbați, cât și femei*”, a spus Valeriu Cosarciuc. Președintele federației s-a pronunțat și pentru majorarea cu 30% a subvențiilor pentru tinerii fermieri.

Analistul economic Viorel Chivriga a spus că statul trebuie să susțină gospodăriile agricole mici. Mai ales, că unele dintre ele sunt performante. Nu este normal când acestea beneficiază doar de 20% din suma alocată din buget în fondul pentru subvenționarea producătorilor agricoli.

Gheorghe Malcoci, conducătorul unei gospodării țărănești din satul Horești, raionul Ialoveni, a spus că nu este ușor să menții o afacere de familie în agricultură. „*Anul trecut am câștigat puțin din terenul cu vii. Prețurile la cereale sunt mici, am încercat să cultivăm și flori. Dar oamenii mai mult dau pe mâncare decât pe flori. Și totuși suntem optimiști. Am trei copii, toți au rămas acasă, lucrăm împreună*”, a spus agricultorul.

Ministrul agriculturii și industriei alimentare, Vasile Bumacov, a menționat că, venind dintr-o societate cu ambiții de gigantomanie, e greu să admiți că o gospodărie mică poate fi performantă. Dar asemenea exemple în Moldova există și atitudinea se schimbă. Nu doar în contextul Anului internațional al fermelor de familie, dar și a semnării Acordului de Liber Schimb Aprofundat și Comprehensiv cu Uniunea Europeană, urmează să se lucreze mult pentru a spori capacitățile gospodăriilor mici, ca ele să poată accesa fonduri și să preia experiența europeană, a subliniat oficialul.

Potrivit datelor Federației Naționale a Fermierilor, în Republica Moldova activează 436,3 mii persoane în sectorul agricol, ceea ce alcătuiește o treime din totalul persoanelor ocupate. Gospodăriile țărănești (de fermier) și alte entități formate în baza relațiilor familiale alcătuiesc 70% din totalul întreprinderilor agricole active.

1.8 Cota TVA la zahăr și produsele agricole a fost micșorată de la 20% până la 8% de la 1 ianuarie 2014

De la 1 ianuarie 2014, cota TVA la zahăr și produsele agricole a fost micșorată de la 20% până la 8%. Aceste prevederi se conțin în politica bugetar – fiscală pe 2014, aprobată de Parlament.

Anterior Guvernul a susținut inițiativa producătorilor agricoli privind revenirea la cota TVA de 8% la produsele agricole. În opinia producătorilor agricoli, mecanismul de restituire a TVA la cota standard de 20% este nefuncțional. În opinia fermierilor, trecerea la cota TVA de 20%, de la 1 ianuarie 2013, a redus competitivitatea producției agricole moldovenești.

Majorarea cotei TVA la producția agricolă și zahăr de la 8% la 20% a redus investițiile în această ramură, a creat concurență

neloială în rândul producătorilor agricoli, a provocat contrabandă masivă a zahărului din Ucraina. Din această cauză, statul a fost prejudiciat cu zeci de milioane de lei. Se estimează că revenirea la cota TVA de 8% la zahăr și produsele agricole va îmbunătăți situația în ramură și va contribui la dezvoltarea ei durabilă.

1.9 Oamenii de afaceri insistă pe taxele locale mai mici la sate

Plafonarea taxelor locale este o acțiune benefică pentru mediul de afaceri din Moldova. Însă plafonul de 7,1 mii lei, stabilit pentru agenții economici de la sate și din centrele raionale trebuie revizuit, în sensul scăderii acestuia pentru sate, deoarece câștigurile dintr-o afacere de la sat sunt comparabil mai mici față de cele obținute într-un centru raional. Propunerea vine de la membrii Asociației Micului Business din Moldova.

Într-o conferință de presă la Info – Prim Neo, președintele Asociației Micului Business, Eugen Roșcovan, a menționat că acum 3 ani, până ca plafonarea taxelor să fie anulată, taxele nu puteau depăși 5,4 mii în sate și centre raionale, și 16 mii în orașe. Acum plafonul a fost majorat până la 7,1 mii pentru sate și centre raionale, și până la 18 mii pentru orașe. *„Ținând cont de creșterea prețurilor pentru produse, pentru materia primă, dar și de inflație, plafonul ar fi trebuit să fie mai mic și decât cel de acum câțiva ani”*, a subliniat Eugen Roșcovan.

Vladimir Mămăligă, are o stație PECO într-un sat din Nisporeni. El spune că are vânzări mai bune doar în perioada semănatului și când se strânge roada. *„Stațiile de acest gen la oraș vând milioane de litri de combustibil, noi câteva mii pe an. Nu este corect să fim puși pe același cântar. Iată acum, când au venit frigurile, avem vânzări cât să nu ne închidem afacerea”*, a spus omul de afaceri.

Un alt om agent economic, din orașul Nisporeni, Vasile Robu, deține un magazin de produse fitosanitare și consideră că și în

„Economie fără monopoluri, libertate fără privilegii”

centrele raionale plafonul trebuie stabilit în funcție de amplasarea afacerii – pentru centrul localității să fie o sumă, iar spre periferie – altă sumă. El consideră că astfel vor fi susținuți mai mulți oameni să-și deschidă propriile afaceri și să creeze mai multe locuri de muncă.

Mihail Ciobanu, care are un magazin cu materiale de construcție la Nisporeni, la fel crede că plafonul în centrele raionale trebuie stabilit după mai multe criterii, pentru a nu admite implicarea intereselor personale ale aleșilor locali.

Directorul filialei Nisporeni a Asociației Micului Business, Leon Buza, crede că taxele pentru agenții economici ar trebuie stabilite în funcție de vânzările avute, deoarece anume astfel va fi echitate pentru toți oamenii de afaceri.

II. Alte noutăți de interes pentru mediul de afaceri

2.1 Guvernul va lansa mai multe servicii electronice destinate mediului de afaceri

Prioritățile agendei de e-transformare a Guvernului pentru anul 2014 au fost discutate la 27 ianuarie curent în cadrul unei ședințe comune dintre reprezentanții instituțiilor statului, a comunității donatorilor și ai mediului de afaceri. De asemenea, au fost prezentate serviciile electronice care vor fi lansate pe parcursul anului curent.

„Contăm pe deschiderea mediului de afaceri în aplicarea agendei de e-transformare a Guvernului, în utilizarea serviciilor electronice noi lansate cu intenția de a simplifica interacțiunea cetățenilor și domeniului de afaceri cu autoritățile publice, dar și pentru a elimina riscul corupției”, a menționat Premierul Iurie Leancă.

Directorul Executiv al Centrului Guvernare Electronică, Stela Mocan, a subliniat că Executivul își propune să utilizeze avantajele oferite de tehnologiile digitale pentru a ridica nivelul de confort și eficiență în interacțiunea mediului de afaceri cu instituțiile statului.

Pe parcursul anului 2014, Guvernul va lansa un șir de servicii electronice destinate mediului de afaceri: e-factura fiscală (februarie 2014), registrul electronic al controalelor de stat (martie 2014), e-autorizații de transport (iulie 2014), e-autorizații de folosință a apei (iulie 2014), serviciul de vămire electronică fiind deja lansat și în fază de pilotare. De asemenea, în acest an se va începe digitizarea altor servicii, cum ar fi sistemul e-ANSA, privind managementul activității de supraveghere import-export în contextul asigurării cerințelor sanitare și fitosanitare; un sistem informațional pentru înregistrarea tranzacțiilor de vânzare-cumpărare a imobilului, de e-achiziții publice, dar și crearea sistemului informațional „e-Autorizații de desfășurare a activității de comerț în baza ghișeului unic”.

Propunerile reprezentanților mediului de afaceri prezenți la ședință vor fi luate în calcul pentru a fi aplicate.

De asemenea, Guvernul a demarat implementarea platformei de interoperabilitate, care va facilita schimbul de date dintre autoritățile publice și va contribui la oferirea serviciilor publice de calitate, inclusiv în format online.

Executivul oferă mai multe servicii electronice destinate mediului de business: e-Servicii fiscale, e-Licențiere, e-CNAM, e-CNAS. Au fost aplicate mai multe platforme de e-guvernare: Mpay, Mpass, MCloud, Semnătura Digitală Mobilă, reutilizate la nivel sectorial pentru a oferi servicii electronice cetățenilor și businessului în diverse domenii. Acestea sunt deschise pentru

„Economie fără monopoluri, libertate fără privilegii”

reutilizare și de către sectorul privat pentru a facilita transformare digitală a economiei.

2.2 Guvernul Republicii Moldova a publicat Acordul de Asociere în limba română

Acordul de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană a fost tradus în limba română și publicat pe site-ul Executivului. Recunoscând aspirațiile europene ale Republicii Moldova determinate de identitatea sa europeană, Acordul de Asociere va constitui pentru Moldova o agendă de reforme, realizarea cărora va promova obiectivul său de integrare europeană.

Documentul cuprinde sub aspect structural: un preambul ce reprezintă o declarație introductivă a Acordului, ce stabilește scopul Acordului și filosofia acestuia. Sunt șapte titluri care conțin Principiile Generale; Cooperarea Politică și Politicile de Securitate și Afaceri Externe; Libertatea Justiției și Securitate; Cooperarea Sectorială și Economică; Comerțul și Temele ce țin de Comerț (DCFTA); Cooperarea Financiară inclusiv Prevederile anti – fraudă, precum și Prevederile Instituționale, Generale și Finale; anexe care stabilesc legislația UE ce urmează să fie preluată până la o dată anumită și patru Protocoale.

Pe 29 noiembrie 2013, în cadrul celui de-al 3 – lea Summit al Parteneriatului Estic de la Vilnius, Republica Moldova a parafat Acordul de Asociere, o componentă esențială a căruia este Zona de Liber Schimb. Parafarea Acordului de Asociere consemnează finalizarea negocierilor cu UE începute în urmă cu trei ani privind procesul de Asociere și în ianuarie 2012 pentru zona de Comerț Liber Aprofundat și Cuprinzător.

***Notă:** Documentul respectiv nu reprezintă versiunea finală a Acordului de Asociere și este prezentat cu titlu de informare. În*

conformitate cu procedurile standard textul parafat este transmis serviciilor juridice relevante pentru verificări juridico – lingvistice în vederea pregătirii sale pentru semnare. Doar textul semnat al Acordului implică obligații de ordin juridic reglementate de dreptul internațional public.

2.3 În cel mai scurt timp, comercianții își vor obține autorizațiile de activitate la ghișeul unic

În acest scop, la Ministerului Economiei s-a întrunit, la 22 ianuarie curent, Grupul de lucru cu privire la funcționarea sistemului informațional al ghișeului unic pentru autorizarea activităților în comerț. Ședința Grupului de lucru, desfășurată în colaborare cu Centrul de Guvernare Electronică a abordat problema optimizării procedurii de autorizare a activităților în comerț prin instituirea unui ghișeu unic și a fost condusă de viceministrul Economiei, Octavian Calmâc.

În cadrul ședinței, Octavian Calmâc a menționat că Ministerul Economiei și-a asumat rolul de facilitator și susținător al creării platformei unice de conexiune într-un sistem informațional al instituțiilor publice cu competențe de eliberare a actelor permissive în domeniul comerțului interior. În baza acestui sistem, primăriile vor deschide un ghișeu unic pentru autorizarea activităților în comerț. *“Scopul nostru este de a implementa un sistem eficient de comunicare atât pe orizontală, cât și pe verticală pentru instituțiile reglementatoare, în vederea simplificării și optimizării procedurii de autorizare a agenților economici în domeniul comerțului”,* a declarat viceministrul Economiei.

De asemenea, la ședință au participat reprezentanți ai instituțiilor guvernamentale și ale autorităților publice locale, care au susținut implementarea sistemului informațional de funcționare a ghișeului

„Economie fără monopoluri, libertate fără privilegii”

unic pentru autorizarea activităților din comerț și eliminarea obstacolelor în lansarea afacerii.

Autorizarea comercianților prin intermediul ghișeului unic are drept scop simplificarea obținerii autorizațiilor de funcționare în comerț în situația în care unitatea comercială / prestări servicii dispune de certificat de urbanism, autorizație de construcție și proces verbal de recepție finală a obiectului, la eliberarea cărora s-au expus instituțiile statului implicate în autorizarea comerțului în condițiile legii. Astfel, în vederea realizării acestui obiectiv, s-a decis elaborarea amendamentelor la cadrul legal privind instituirea ghișeului unic pentru autorizarea comercianților prin prisma noului concept de abordare: înregistrare/autorizare, precum și întocmirea cerințelor tehnice (business proces) pentru crearea softului operațional privind instituirea platformei unice de colaborare a instituțiilor statului implicate în autorizarea activităților din comerț.

2.4 Valeriu Lazăr: avem nevoie de un parteneriat cu Patronatele în sporirea competitivității întreprinderilor moldovenești

Viceprim-ministrul, ministrul Economiei, Valeriu Lazăr a avut o întrevedere cu reprezentanții Confederației Patronatelor din Republica Moldova, punând în discuție modalitățile de colaborare între mediul de afaceri și Guvernul Republicii Moldova.

Viceprim-ministrul Valeriu Lazăr a subliniat că Ministerul Economiei are mai multe platforme dedicate dialogului cu mediul de afaceri, printre care Consiliul consultativ, Grupul de lucru RIA (pentru evaluarea impactului reglementărilor asupra mediului de afaceri), în care reprezentanții Patronatelor au un rol important. Cu toate acestea, dialogul public-privat trebuie consolidat, iar drept un instrument suplimentar în acest sens poate servi Memorandumul de colaborare între Guvern și Confederația Patronatelor, propus în luna decembrie 2013 de mediul de afaceri.

Ministrul Economiei a propus reprezentanților Patronatelor să fie mai activi în dialogul cu ministerele sectoriale și să-și asume funcția de monitorizare a politicilor publice, companiile membre contactând zilnic cu reprezentanții structurilor de stat și având informația cea mai completă privind eficiența activității acestora.

Printre acțiunile comune imediate, viceprim-ministrul Valeriu Lazăr a numit elaborarea a patru regulamente care vor spori atractivitatea investițională a Republicii Moldova. Este vorba de deductibilitatea cheltuielilor de transport și alimentare a angajaților din contul angajatorului, acordarea vacanței fiscale de 180 de zile pentru importul de materie primă, destinată producției pentru export, scutirea de impozite a aportului material al fondatorilor la capitalul social al întreprinderilor și elaborarea unor mecanisme de instruire a angajaților pentru întreprinderile din sectorul industrial.

„Programul de activitate al Guvernului stabilește, pentru prima oară, ca obiectiv politic crearea locurilor de muncă. Pentru aceasta, statul trebuie să creeze condiții cât mai favorabile de activitate pentru agenții economici din sectorul privat, unde sunt generate cele mai multe și bine plătite locuri de muncă”, a declarat Viceprim-ministrul Valeriu Lazăr.

Oficialul a subliniat importanța sporirii competitivității întreprinderilor moldovenești în contextul semnării și intrării în vigoare a Acordului de comerț liber aprofundat și cuprinzător cu UE (ZLSAC) și a solicitat patronatelor să se implice pe bază de parteneriat în activitatea de informare a agenților economici privind oportunitățile oferite de ZLSAC. Pentru a stimula creșterea calității produselor moldovenești, care astfel vor deveni mai competitive, părțile au convenit relansarea competiției în domeniul calității, care va fi organizată sub egida Patronatelor, cu suportul Guvernului.

2.5 Serviciul Vamal a prezentat spre examinare proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea normelor metodologice privind activitatea echipelor mobile ale Serviciului Vamal

Necesitatea adoptării unor norme metodologice privind activitatea echipelor mobile ale Serviciului Vamal (SV) este argumentată de intrarea în vigoare a Legii cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative (în partea ce ține de realizarea politicii vamale și fiscale), prin care au fost modificate și articole 1891 – 1894 din Codul vamal (în urma modificărilor respective s-au schimbat unele competențe ale echipelor mobile ale Serviciului vamal).

Proiectul prevede acordarea unor împuterniciri suplimentarea echipelor mobile ale SV, printre care controlul clădirilor, depozitelor, terenurilor, sediilor și altor obiective (inclusiv a locurilor de comercializare a mărfurilor, pe întreg teritoriul Republicii Moldova) unde se presupune că mărfurile pasibile de drepturi de import nu au fost supuse total sau parțial procedurilor de vămuire.

2.6 Veniturile la bugetul de stat al Republicii Moldova au crescut cu 10,3%

Veniturile la bugetul de stat al Republicii Moldova, în 11 luni ale anului 2013, s-au ridicat la 19,95 miliarde de lei, depășind cifra planificată cu 0,8 %. În comparație cu aceeași perioadă din 2012, acestea au crescut cu 10,3%.

Potrivit Ministerului Finanțelor, la componenta de bază au fost acumulate venituri în sumă de 18 miliarde 023,9 milioane de lei sau la nivel de 101,9 la sută. În comparație cu aceeași perioadă din 2012, acestea au crescut cu 12 %. Instituțiile publice finanțate de la bugetul de stat au acumulat venituri în sumă de 631,1 milioane de lei, cu 32,1 milioane de lei mai puțin sau la nivel de 95,2 la sută

față de prevederile perioadei gestionare. În comparație cu aceeași perioadă a anului 2012, încasările respective s-au micșorat cu 451,0 milioane de lei. Veniturile fondurilor speciale, în ianuarie-noiembrie 2013 au constituit 352,4 milioane de lei (99 % față de prevederile precizate pe perioada de gestiune). În comparație cu aceeași perioadă din 2012, acestea au crescut cu 6,1%.

Veniturile componentei proiecte finanțate din surse externe au constituit 968,8 milioane de lei, cu 150,1 milioane de lei mai puțin sau la nivel de 86,6 la sută față de prevederile precizate pe perioada de gestiune. Din suma totală, granturile interne și externe au însumat 914,8 milioane de lei. Cheltuielile bugetului de stat al Republicii Moldova, în ianuarie – noiembrie 2013, s-au ridicat la 20,53 miliarde de lei, în creștere cu 8,1% comparativ cu aceeași perioadă din 2012. Deficitul bugetului de stat al Republicii Moldova, în 11 luni ale anului 2013, s-au ridicat la aproximativ 580 de milioane de lei, iar sursele de finanțare a deficitului au fost încasările de la valorile mobiliare de stat, împrumuturile debursate din surse externe; mijloacele din vânzarea și privatizarea patrimoniului public și altele.

2.7 Creșterea PIB-ului Republicii Moldova în anul 2013 se datorează în mare parte dinamicii bune în agricultură

Creșterea produsului intern brut al Republicii Moldova cu 8 %, în 9 luni ale anului 2013, în raport cu aceeași perioadă a anului trecut, a fost realizată în mare parte datorită unui an agricol foarte bun. Potrivit Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, valoarea brută adăugată în agricultură, în ianuarie – septembrie 2013, a crescut cu 36% și a constituit 8 miliarde 736 milioane de lei sau 11,9% din PIB, care a însumat 73,3 miliarde de lei.

Volumul producției agricole în gospodăriile de toate categoriile, în ianuarie – septembrie 2013, în prețuri curente a însumat 16,54 mld.

lei (inclusiv producția vegetală – 10,14 mil. lei și producția animală – 6,08 mil. lei) și a crescut cu 30,2% față de perioada respectivă a anului 2012. Factorii care au determinat majorarea volumului de producție vegetale au fost atât condițiile agrometeorologice bune, cât și politicile promovate pentru implementarea unei agriculturi eficiente în baza noilor tehnologii.

Recolta grâului, în anul 2013, în gospodăriile de toate categoriile, a constituit circa 995 de mii de tone sau de două ori mai mult față de anul 2012, a orzului – circa 212 mii de tone sau de 1,8 ori mai mult. De menționat că anul trecut s-a majorat atât recolta globală, cât și productivitatea medie la hectar.

2.8 Republica Moldova așteaptă de la crearea Zonei de Liber Schimb cu UE o creștere a PIB-ului cu 9%

După crearea zonei de liber schimb cu UE Republica Moldova se așteaptă la o creștere a PIB-ului cu 3-4% pe termen scurt și cu 6-9% pe termen lung. Declarația aparține premierului Iurie Leancă.

Potrivit lui Iurie Leancă, un asemenea efect pozitiv denotă studiile anterioare referitoare la impactul zonei de liber schimb cu Uniunea Europeană asupra economiei moldovenești. Prin crearea acestei zone Republica Moldova va obține acces la o piață cu 500 de milioane de consumatori cu o capacitate înaltă de cumpărare. Premierul a menționat că va trebui depusă multă muncă pentru a asigura competitivitatea produselor moldovenești, deoarece în prezent acestea, inclusiv vinurile, nu corespund în totalitate normelor Uniunii Europene. *„Dacă vom avea produse calitative, le vom putea vinde mult mai bine atât în Vest, cât și în Est”*, a menționat șeful Executivului de la Chișinău.

Iurie Leancă a mai spus că după crearea zonei de liber schimb cu Uniunea Europeană, Republica Moldova se așteaptă la un transfer

de tehnologii în țară și investiții serioase, care vor crea locuri noi de muncă și vor îmbunătăți climatul investițional. Premierul a menționat că multe companii din CSI, inclusiv din Rusia, sunt extrem de interesate să activeze în asemenea condiții, având ieșire la piețele din Vest, dar și la cele din Est.

2.9 Republica Moldova este în creștere a exporturilor către Uniunea Europeană

Potrivit datelor Biroului Național de Statistică, în ianuarie – noiembrie 2013 volumul exportului moldovenesc în Uniunea Europeană (UE) a însumat 1 miliard 038,9 milioane de dolari SUA, cu 12,7% mai mult comparativ cu perioada similară a anului precedent. Volumul importului în Republica Moldova din UE a crescut cu 5,6% și a constituit 2 mld. 234,2 mil. dolari. Ponderea statelor UE în volumul total al exportului moldovenesc a crescut de la 46,7% până la 47,3%, iar ponderea importului – de la 44,9% până la 45,2%. Deficitul balanței comerciale a Moldovei cu UE s-a cifrat la 1 mld. 195,3 mil. dolari, cu 0,2% mai mult față de ianuarie – noiembrie 2012.

Cele mai mari ponderi în exportul moldovenesc printre statele UE le-au avut România – 383,7 mil. dolari (+19,2% față de ianuarie – noiembrie 2012), Italia – 166,2 mil. dolari (-11,5%), Germania – 101,2 mil. dolari (+55%), Marea Britanie – 97,6 mil. dolari (+28,1%), Polonia – 80,1 mil. dolari (+16,2%).

Totodată, cel mai mult Moldova a importat din România – 649,7 mil. dolari (+13,4%), Germania – 357,4 mil. dolari (+2,2%), Italia – 313,4 mil. dolari (+5,5%), Polonia – 129 mil. dolari (-6,4%), Austria – 118,9 mil. dolari (+9,1%).

2.10 Banca Mondială anticipează pentru 2014 o creștere economică de 3,8% pentru Republica Moldova

Dacă în octombrie anul trecut, Banca Mondială (BM) anticipa în 2014 o creștere economică de 4% pentru Republica Moldova, atunci la începutul anului 2014 instituția financiară internațională a redus prognoza, de la 4% la 3,8%, potrivit unui raport al BM.

Chiar și așa, prognoza de creștere pentru acest an este cu 0,3 p. p. peste media din regiune de 3,5%. Totodată, pentru anul viitor, experții Băncii Mondiale anticipează o creștere economică de 4,0% și un avans de 3,8% în 2016.

Cu toate acestea, în raportul celor de la BM se menționează că deficitul contului curent al Republicii Moldova va crește de la 6,1% din PIB, cât a fost anul trecut, la 8,7% în 2014 și, respectiv, 9,6% în 2015.

Un risc major pentru încetinirea creșterii economice a Republicii Moldova o constituie recesiunea prelungită în zona euro și stagnarea creșterii economice în Federația Rusă.

Viziunea Băncii Mondiale este mai pesimistă ca cea a Ministerului Economiei care a prevăzut pentru anul în curs o creștere a PIB-ului de 5 la sută.

Acest material v-a fost oferit de IDIS și ANB cu sprijinul financiar din partea CIPE

Platforma comună de susținere a Agendei Naționale de Business (ANB) cuprinde reprezentanții a mai mult de 30 dintre cele mai influente și active asociații de business la nivel național și camere de comerț la nivel regional care, împreună cu comunitatea de experți, doresc să influențeze politica economică, prin participarea lor activă și transparentă în procesul decizional în domeniul reglementării activității de afaceri în Moldova.

„Economie fără monopoluri, libertate fără privilegii”